

Hội Thảo Thứ Sáu: Về Thể Loại Người Nhịn Chay

[Tiếng Việt – Vietnamese – فيتنامية]

Sheikh Muhammad bin Saaleh Al-U’thaimeen

Dịch thuật: Abu Hisaan Ibnu Ysa

2013 - 1434

IslamHouse.com

المجلس السادس: في أقسام الناس في الصيام

« باللغة الفيتنامية »

الشيخ محمد بن صالح العثيمين

ترجمة: أبو حسان محمد زين بن عيسى

2013 - 1434

IslamHouse.com

الحمد لله الذي أتقن بحكمته ما فطر وبنى، وشرع الشرائع رحمةً وحكمةً طريفاً وسنناً، وأمرنا بطاعته لا لحاجته بل لئنا، يعفر الذنوب لكل من تاب إلى ربه ودنا، ويجزل العطايا لمن كان محسناً ﴿وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا﴾ [العنكبوت: ٦٩] أحمدُهُ عَلَى فِضَائِلِهِ سِرًّا وَعَلَنًا، وَأَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ شَهَادَةً أَرْجُو بِهَا الْفَوْزَ بِدَارِ التَّعِيمِ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ الَّذِي رَفَعَهُ فَوْقَ السَّمَوَاتِ فَدَنَا، صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَعَلَى صَاحِبِهِ أَبِي بَكْرٍ الْقَائِمِ بِالْعِبَادَةِ رَاضِيًا بِالْعَنَا، الَّذِي شَرَّفَهُ اللَّهُ بِقَوْلِهِ: ﴿إِذْ يَقُولُ لِصَاحِبِهِ لَا تَحْزَنْ إِنَّ اللَّهَ مَعَنَا﴾ [التوبة: ٤٠]، وَعَلَى عُمَرَ الْمُجَدِّ فِي ظُهُورِ الْإِسْلَامِ فَمَا ضَعُفَ وَلَا وَتَى، وَعَلَى عُثْمَانَ الَّذِي رَضِيَ بِالْقَدْرِ وَقَدْ حَلَّ فِي الْفِنَاءِ الْفِنَاءَ، وَعَلَى عَلِيِّ الْقَرِيبِ فِي النَّسَبِ وَقَدْ نَالَ الْمُتَى، وَعَلَى سَائِرِ آلِهِ وَأَصْحَابِهِ الْكِرَامِ الْأَمْثَاءِ، وَسَلَّمْ تَسْلِيمًا.

Alhamdulillah, xin tạ ơn Allah Đấng đã tạo mọi việc trong hoàn mỹ bằng sự sáng suốt của Ngài, Đấng qui định mọi định luật dựa trên nhân từ và sáng suốt, Ngài ra lệnh chúng ta phải tuyệt đối phục tùng bởi con người rất cần được tình thương Allah còn Ngài thì bất cần con người, Ngài sẵn sàng tha thứ mọi tội lỗi cho ai năng sám hối và gia tăng thêm ân phước cho ai hoàn thành tốt nhiệm vụ **«Và đối với những ai chiến đấu vì chính nghĩa của TA (Allah) thì chắc chắn sẽ được TA hướng dẫn đến với con đường chính nghĩa của TA.»** Al-

A'nkaboot: 69 (chương 29). Bề tôi xin tạ ơn Allah về mọi hồng phúc dù được ban âm thầm hay thể hiện ra bên ngoài, bề tôi xin tuyên thệ Allah là Thượng Đế duy nhất xứng đáng được thờ phụng mà không có cộng tác hay đối tác với Ngài, với câu tuyên thệ này hi vọng được chiến thắng vào thiên đàng hưởng thụ và bề tôi xin chứng nhận Muhammad là nô lệ, là Rasul của Ngài, Người được đưa cả hồn lẫn xác lên bảy tầng trời và được đến gần với Allah hơn nữa. Cầu xin Allah ban bình an và phúc lành cho Người, cho bạn thân của Người ông Abu Bakr người hoàn thành xuất sắc việc hành đạo, được Allah hài lòng và được gia tăng thêm giá trị như Ngài đã khen **﴿Khi (Muhammad) khuyên nhủ bạn bạn Y rằng: “Anh đừng có thiếu nỗ lực, quả thật Allah luôn bên cạnh chúng ta”﴾** Al-Tawbah: 40 (chương 9); cho U'mar người làm cho Islam thêm hùng mạnh trước bao thế lực kẻ thù; cho U'sman người hài lòng về tiền định và dùng tài sản để giải quyết khó khăn cho Islam; cho Aly người có quan hệ dòng tộc gần nhất với Rasul và cho toàn thể bằng hữu trung kiên nghĩa dũng của Người.

Tín hữu Muslim thân mến, ở cuộc hội thảo thứ ba đã đề cập rằng nhịn chay được áp đặt qua hai giai đoạn và sau đó trở thành nhiệm vụ bắt buộc và qua đây tín đồ được chia làm mười loại:

➤ **Thẻ loại thứ nhất:** Đối với người Muslim trưởng thành, tinh thần bình thường, đang ở tại quê nhà và hoàn toàn có khả năng nhịn chay là bắt buộc phải nhịn chay vào tháng Ramadan, bởi trong Qur'an, trong Sunnah và sự thống nhất của cộng đồng đều khẳng định thế.

Về Qur'an, Allah phán:

﴿شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِّنَ الْهُدَىٰ
وَالْفُرْقَانِ فَمَن شَهِدَ مِنْكُمُ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ﴾ البقرة: ١٨٥

﴿Tháng Ramadan chính là tháng mà Thiên Kinh Qur'an được (khởi đầu) mặc khải, nhằm hướng nhân loại đến với chân lý và qua Qur'an họ sẽ biết được đâu là thiện và đâu là ác (đâu là chân lý sáng chói và đâu là lầm lạc không lối thoát). Bởi thế, ai trong các người chứng kiến (tức có mặt tại quê nhà) trong tháng (Ramadan) thì phải nhịn chay trọn tháng.﴾ Al-Baqarah: 185 (chương 2).

Về Hadith, Rasul ﷺ đã di huấn:

((إِذَا رَأَيْتُمُ الْهِلَالَ فَصُومُوا))

“**Khi các ngươi nhìn thấy lưỡi liềm (tháng Ramadan) thì hãy nhịn chay.**” Hadith do Al-Bukhary và Muslim ghi.

Và cộng đồng Muslim đã đồng thống nhất bắt buộc nhịn chay đối với ai hội tụ đủ các đức tính đã miêu tả.

Thế nên, việc nhịn chay không bắt buộc người Kafir bởi họ không thuộc thể loại bắt buộc, nếu như họ vào Islam trong tháng Ramadan vẫn không bắt buộc họ phải nhịn chay bù lại số ngày qua, bởi Allah phán:

﴿قُلِ لِلَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ يَنْتَهُوا يُغْفَرْ لَهُمْ مَّا قَدْ سَلَفَ﴾ الأنفال: ٣٨

﴿(Hỡi Muhammad !) hãy bảo chúng những kẻ phủ nhận Allah: “Nếu chúng ngưng ngay việc chống đối Allah (tức gia nhập Islam) thì sẽ được Ngài tha thứ cho họ tất cả những gì trong quá khứ.”﴾ Al-Anfaal: 38 (chương 8).

Còn trường hợp vào Islam vào ban ngày tháng Ramadan thì bắt buộc y phải nhịn chay từ lúc vào Islam cho đến hết ngày bởi lúc này y đã trở thành người bắt buộc phải nhịn nhưng không bắt buộc phải nhịn bù lại ngày hôm đó bởi y không phải là người bắt buộc ở những giây phút đầu nhịn chay.

✎ **Thẻ loại thứ hai:** Là trẻ em không bắt buộc nhịn chay cho đến khi trưởng thành, bởi Rasul ﷺ đã nói:

((رُفِعَ الْقَلَمُ عَنْ ثَلَاثَةٍ: عَنِ النَّائِمِ حَتَّى يَسْتَيْقِظَ وَعَنِ الصَّغِيرِ حَتَّى يَكْبُرَ
عَنِ الْمَجْنُونِ حَتَّى يُعِيْقَ))

“Có ba loại người được không bắt tội: người đang ngủ cho đến thức dậy, trẻ em cho đến trưởng thành và người bị khùng cho đến tỉnh táo.” Hadith do Ahmad, Abu Dawood và Al-Nasaa-y ghi và được Al-Haakim xác thực là Saheeh. Nhưng các bậc cha mẹ, người giám hộ trẻ nhỏ nên tập cho trẻ nhịn từ từ để khi trưởng thành trẻ không ngạc nhiên, không lạ lẫm giống như giới Sahabah xưa đã tập cho các con họ nhịn chay ngay từ nhỏ, họ dắt các con đến Masjid cho chúng chơi thỏa thích đến khi khát đòi ăn thì họ lại tiếp tục làm đồ chơi khác cho chúng để chúng quên đi cái đói.

Ngày nay các bậc cha mẹ đã rất lo là việc này với con cái, chẳng những không bảo con cái nhịn chay mà còn cấm chúng khi chúng muốn nhịn chay là đằng khác, họ cho

rằng đây mới là tình thương cho chúng. Không đâu, tình thương thật sự dành cho chúng là dạy bảo chúng đi đúng theo qui tắc Islam ngay từ tuổi thơ để xây dựng cho chúng nền móng kiên cố vững chắc khi trưởng thành. Thế nên ai cấm hoặc lơ là việc này với các con họ là họ đã bất công với chúng và cả chính bản thân họ. Hãy để chúng nhịn chay nếu thấy ảnh hưởng xấu thì lúc này cấm chúng nhịn vẫn chưa muộn.

Như đã đề cập chỉ bắt buộc trẻ em làm nhiệm vụ Islam từ khi dậy thì trở lên, và khi trẻ nam phát hiện một trong ba dấu hiệu sau là đã dậy thì:

☞ **Dấu hiệu thứ nhất:** Xuất tinh do nằm mộng hoặc vì lý do khác, bởi Allah phán:

﴿وَإِذَا بَلَغَ الْأَطْفَالُ مِنْكُمُ الْحُلُمَ فَلْيَسْتَعِذْنَ كَمَا اسْتَعِذْنَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ النور: ٥٩

﴿Và khi các trẻ đã đến tuổi dậy thì hãy bảo chúng xin phép (khi vào phòng riêng của các người) giống như các người lớn trước chúng đã xin phép.﴾ Al-Noor: 59 (chương 24). Và Rasul ﷺ:

((غُسْلُ الْجُمُعَةِ وَاجِبٌ عَلَى كُلِّ مُحْتَلِمٍ))

“Tắm rửa để hành lễ Salah Jum-a’h là bổn phận của người bị mộng tinh.” Hadith do Al-Bukhary và Muslim ghi.

☞ **Dấu hiệu thứ hai:** Mọc lông ở bộ phận sinh dục, bởi ông A’tiyah Al-Qurazzi ﷺ nói: “Sau khi không chế được bộ tộc Quraizhah người Do Thái, ai đã mộng tinh hoặc mọc lông ở bộ phận sinh dục thì xử tử, ngoài ra thì không.”

Hadith do Ahmad và Al-Nasaa-y ghi và đây là Hadith Saheeh.

☞ **Dấu hiệu thứ ba:** trẻ tròn đúng mười lăm tuổi bởi ông Abdullah bin U'mar رضي الله عنه nói: *“Trong trận chiến Uhud tôi chỉ mới mười bốn tuổi nên Rasul ﷺ không cho phép ra trận.”* ông Al-Baihaqi và Ibnu Hibbaan ghi thêm trong bộ Saheeh bằng đường truyền Saheeh: *“Cho đến trận chiến Al-Khandaq (đào chiến hào) tôi vừa tròn mười lăm tuổi nên được phép tham chiến.”* Ông Naa-fe' kể: *“Tôi đến hỏi với thủ lĩnh U'mar bin Abdul Azeez rằng về ranh giới phân biệt trẻ em đã và chưa dậy thì, thủ lĩnh viết lệnh phải ban thưởng cho những ai đã tròn mười lăm tuổi.”* Hadith do Al-Bukhary ghi.

Ba dấu hiệu này vẫn áp dụng cho trẻ em nữ và riêng dấu hiệu thứ tư là dành cho trẻ nữ đó là bắt đầu chu kỳ kinh nguyệt, một khi trẻ em nữ phát hiện có kinh là trẻ đã dậy thì cho dù chỉ mới tám, chín hoặc mười tuổi.

Một khi các trẻ em đã có được một trong các dấu hiệu vừa phân tích trên thì ân phước và tội lỗi chúng đã bắt đầu được tính toán, nếu trẻ em dậy thì vào ban ngày tháng Ramadan thì bắt buộc chúng tiếp tục nhịn đến chiều nhưng không cần phải nhịn bù lại ngày hôm đó bởi chúng không phải là người bắt buộc nhịn ở thời khắc đầu của nhịn chay.

☞ **Thể loại thứ ba:** người tâm thần là người bị mất đi trí tuệ nên không bắt buộc nhịn chay bởi Rasul ﷺ đã nói ở Hadith **“Có ba loại người được không bắt tội: . . .”**, nếu có nhịn chay thì sự nhịn chay đó cũng không đúng bởi y không có trí tuệ nhận biết về hành đạo và định tâm, bởi sự

hành đạo sẽ không đúng nếu không có sự định tâm vì Rasul ﷺ nói:

((إِنَّمَا الْأَعْمَالُ بِالتَّيَّاتِ وَإِنَّمَا لِكُلِّ امْرِئٍ مَا نَوَى))

“Quả thật, mọi việc làm bắt đầu bằng sự định tâm và mỗi việc làm của con người được tính toán bằng sự định tâm của y.”

Với trường hợp lúc tinh táo lúc mất trí thì bắt buộc phải nhịn chay lúc tinh táo, nếu đang nhịn mà bị thần kinh thì hoàn toàn không gây ảnh hưởng đến nhịn chay của y giống như trường hợp ngắt xiu do bệnh hoặc lý do nào đó, bởi do y đã định tâm nhịn trong lúc tinh táo và tuyệt đối không có bằng chứng nào phủ nhận sự nhịn chay này của y đặc biệt đối với người chỉ tái bệnh trong vài giờ nhất định của ngày. Loại người này không bắt buộc phải nhịn bù lại số ngày tái bệnh mất trí và khi tỉnh lại vào ban ngày thì buộc tiếp tục nhịn đến hết ngày, bởi lúc này đã trở lại người bắt buộc nhịn chay nhưng không bắt buộc nhịn bù do giống như trường hợp của trẻ em đến dậy thì và người Kafir vào Islam.

☞ **Thẻ loại thứ tư:** người già đến độ lú lẫn thì không buộc nhịn chay cũng không xuất thức ăn thay thế bởi họ nhiệm vụ họ trí tuệ người lớn đã bị xóa đi trở thành như trẻ em, nếu trường hợp vài ngày thì khỏe bình thường và vài ngày khác thì lú lẫn thì chỉ bắt buộc nhịn trong vài ngày bình thường. Tương tự việc hành lễ Salah cũng chỉ bắt buộc trong lúc bình thường mà thôi.

☞ **Thẻ loại thứ năm:** người hoàn toàn không có khả năng nhịn do lớn tuổi, do bệnh thâm niên không có hi vọng chữa khỏi như ung thư chẳng hạn, loại người này được

miễn nhịn chay do bất lực và Allah cũng đã chiếu cố bằng lời phán:

﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ وَأَسْمِعُوا وَأَطِيعُوا﴾ [سورة التغابن: ١٦]

«**Bởi thế, các người hãy kính sợ Allah theo khả năng của các người, hãy lắng nghe và hãy vâng lệnh.**» Al-Taghaabun: 16 (chương 64), ở chương khác Allah phán:

﴿لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا﴾ البقرة: ٢٨٦

«**Allah không bắt một ai gánh nặng trách nhiệm quá khả năng của mình.**» Al-Baqarah: 286 (chương 2). Nhưng bù lại y phải xuất thức ăn thay thế cho người nghèo mỗi ngày một phần ăn giống như y đã ăn một bữa, bởi Allah đã cho phép xuất thức ăn thay thế nhịn chay ở giai đoạn đầu nhịn chay vì hai điều này ngang bằng nhau.

Xuất thức ăn thay thế được phép lựa chọn theo hai cách sau:

✎ **Cách một:** chia thức ăn sống cho mỗi người nghèo với số lượng một phần tư Sa' tức bằng 0,6 kg gạo ăn hằng ngày.

✎ **Cách hai:** nấu thức ăn tương ứng với số ngày không nhịn và mời số lượng người nghèo tương ứng đến ăn.

Imam Al-Bukhary رحمه الله nói: “*Đối với người già bất lực nhịn chay thì phải xuất thức ăn thay thế mỗi ngày một người nghèo với số lượng thức ăn gồm bánh mì và thịt.*”

Ông Ibnu A'bbas رضي الله عنه nói: “*Đối với người già bất lực nhịn chay dù nam hay nữ đều phải xuất thức ăn thay thế mỗi ngày một người nghèo.*” Hadith do Al-Bukhary ghi.

Quý đạo hữu Muslim, quả thật bộ giáo luật của Allah được ấn định dựa trên lòng thương xót, sự dễ dàng, chuẩn mực và sáng suốt. Với bộ giáo luật này rất phù hợp với mỗi tín đồ Muslim dù ở trong hoàn cảnh nào nhằm tạo cho tín đồ sự thoải mái, cảm giác thanh thản trong lòng, nhằm gia tăng hài lòng rằng Allah là Thượng Đế, Islam là tôn giáo và Muhammad là vị Nabi. Mỗi tín đồ cần phải tạ ơn Allah thật nhiều về đại hồng ân này trong khi đó có vô số người bị rơi vào lầm lạc. Tôi cầu xin Allah ban kiên định cho các tất cả quý tín hữu trên Islam đến giây phút lia đời.

Bề tôi khẩn cầu Allah bởi vì bề tôi đã tuyên thệ rằng chỉ có Ngài mới là Đấng Thượng Đế duy nhất xứng đáng được thờ phụng, Ngài là Đấng Tự Hữu, không sinh ra ai cũng không do ai sinh ra và cũng không một vật thể nào dám so ngang với Ngài, hỡi Đấng Cao Quý, Đấng Rộng Lượng, Đấng Ban Bó, Đấng Tạo Hóa trời đất, Đấng Sống Mãi, Đấng Bất Diệt, xin Ngài hãy ban thành công cho bầy tôi bằng những gì Ngài hài lòng và yêu thích, xin hãy biến bầy tôi thành nhóm người luôn hài lòng về Ngài là Thượng Đế, về Islam là tôn giáo và về Muhammad là vị Nabi, xin Ngài kiên định bầy tôi trên Islam đến tận giây phút cuối cùng ở trần gian, xin hãy xóa sạch mọi tội lỗi và lầm lỡ của bầy tôi, xin hãy ban bố hồng phúc cho bầy tôi, quả thật Ngài là Đấng Hằng Ban Bó. Và cuối cùng cầu xin bình an và phúc lành cho vị Nabi Muhammad, cho gia quyến cùng tất cả bằng hữu của Người và cho tất cả ai noi theo tấm gương cao quý của Ngài cho đến ngày tận thế.